

Spåren visade att det var en fullvuxen varg som sökte sig till nya revir.

Vargens år på Hindersön

Vintern 1999 ströövade en varg omkring på Hindersön. Spåren av vargen upptäcktes en morgon av Ivan Hannebo och Bert Stålarms. Vargen hade till synes helt obekymrad vandrat längs vägen från Pelaviken ner mot Norrisund. Där, strax före Stålarms, vände vargen och

gick samma väg tillbaka för att sedan försvinna in i skogen på Björkönen.

Okänt öde
Senare kunde Leif Holmberg på Degerön se spår av vargen på isen mellan Hindersön och Småskär, den hade bland annat slagit ett rådjur och en hare.

Vargen, som antagligen vandrat över isen från finska sidan, fortsatte sedan söderut mot ett okänt öde.

Sträng kyla
Januari 1999 var osedvanligt kall, den 28 denna månad uppmättes omkring 42 minusgrader vid Norrisund.

Vargen vandrade mot bebyggelsen i Norrisund innan den vände och fortsatte söderut.

Hallå...

...Göran Wallin, 55 år, avdelningschef på fritidsförvaltningen i Luleå kommun sedan 1999 med ansvar för skärgård- och friluftsliv, en avdelning som har mellan sex och åtta anställda.

Han är född i Stockholm, uppvuxen i Västerås och bosatt i Norrbotten sedan 36 år. Göran Wallin utbildade sig först till mellanstadie lärare. Han var sedan verksam som pressfotograf på NSD i Luleå i några år innan han blev egen företagare inom media- och turistnäring. Civilstånd, sammanboende.

Vad är din roll som ansvarig för skärgården?

– Jag ska tillsammans med mina medarbetare se till att allt som vi byggt upp i skärgården fungerar. Vi har ju anläggningar och verksamhet på många öar, inte minst på Hindersön. Dessutom ingår det i mitt uppdrag att ta tillvara de bofastas intressen. Jag ska också arbeta med att stödja och utveckla näringslivet och turistnäringen i skärgården.

Vad är det som är så märkvärdigt med Luleå skärgård?

– Skärgården här i norr har en stor attraktionskraft. Det är exotiskt här, sommaren är ljus och på vintern har vi mörkret och isar att färdas över. Det är stora tillgångar som vi inte får underskatta. Många resenärer anser att Bottenvikens skärgård är unik.

Vilken roll spelar Hindersön?

– Hindersön är mycket speciell. Där finns skärgårdens enda riktiga samhällen med jordbruk, fiske och företag inom besöksnäringen. Där finns vägar och hamnar. Allt det gör Hindersön till ett av de viktigare navet i utvecklingen av skärgården. Vi har ju satat många miljoner på Hindersön och jag tror att det kommer att bära frukt.

Vilket politiskt stöd finns det för skärgårdskulturen och besöksnäringen?

– Enligt min mening finns det ett starkt stöd för en sådan. Det har skett en klar attitydförändring bland beslutsfattare. Nu är det skärgårdskulturen och skärgårdsturismen som gäller.

Vilken fråga är viktigast för utvecklingen i skärgården?

– Kommunikationerna. Att turister och öbor snabbt och bekvämt ska kunna färdas mellan öarna och fastlandet.

Kommer den så kallade anropstrafiken att bli kvar?

– Anropstrafiken pågår som försök i tre år. Vi startade förra sommaren och det blev en dundersuccé. Beläggningen på båten har varit 100 procentig. Efter försöksperioden blir den en fråga för politikerna, men jag tror att den blir kvar.

Hur har besöksnäringen i skärgården utvecklats de senaste åren?

– Den överträffar mina vildaste fantasier. Vi som jobbar med den har fått stort gensvar och möter bara uppskattning från allmänheten, de bofasta och inte minst från turistnäringen. Intresset för skärgården är mycket stort. Ronja, som är en mycket bra båt, ökade sin beläggning 2003 med 300 procent jämfört med 2001. Tidtabellen har blivit bättre och stugbyarna på Kluntarna, Småskär och Brändöskär är mycket populära resmål.

Vilket är det största hindret i utvecklingen?

– Just nu känns det som om det stora hindret är att nå ut med information om vår verksamhet både till allmänheten, skärgårdsbefolkningen och turistnäringen. Det är kanske dags med en kraftigare marknadsföring – lokalt, i Sverige och ute i världen.

Är det några stora satsningar på gång?

– En bro till Sandön skulle sitta fint, men den hänger ju ihop med en större utbyggnad av kommunikationerna till Luleå. Vi har ju hårdvaran nu i våra anläggningar. Nu är det kanske dags att utveckla mjukvaran. Jag tänker då bland annat på fler kulturevenemang i skärgården, inte minst på Hindersön. Det pågår även en utredning om möjligheter till bredband i skärgården, som vi hoppas mycket på.

Har du båt?

– Jag har en segelbåt, Alegro 27, åtta meter lång. I den kan jag njuta av tystnaden och av skärgården.

Vilka är dina smultronställen?

– Sandgrynnorna och Kluntarna är för mig Luleå skärgård när den är som bäst.

När kommunalrådet, Karl Petersen, besökte Hindersöns hembygdsförening i juni 2005 fick han en åktur med Lena Johansson i hennes Saab av 1966 års modell. I baksätet Anna Andersson.

Framtiden formas av bra idéer – och hårt motstånd

Föreningslivet är en stor och viktig demokratisk folkrörelse i Sverige, inte minst hembygdsföreningar.

Det säger Luleås kommunalråd, Karl Petersen, när Hindersöns Allehandla får en pratstund med honom för att tala om bevarandet och utvecklingen av skärgårdskulturen på Hindersön. De olika byaföreningarna är en av nycklarna till utvecklingen av landsbygden. Genom deras verksamhet kanaliseras många goda idéer fram till politiska beslut.

– Inte minst har föreningar som verkar inom byautvecklingen i Luleå en stor betydelse, säger han.

Tillgänglig skärgård

Hindersöns hembygdsförening har tagit som en av sina uppgifter att

tillsammans med andra föreningar på Luleå kommuns landsbygd söka lösningar för att utveckla näringslivet.

Karl Petersen är väl informerad om situationen på Hindersön efter sitt besök där i juni 2005.

Utvecklingen av Luleå skärgård har fått en allt större plats på den politiska dagordningen.

Kommunikationerna viktigast

– Det syns inte minst i vårt budgetarbete, men ännu återstår det mycket att göra. Vi måste göra vår skärgård tillgänglig för alla. Därför är kommunikationerna en av de allra viktigaste frågorna att lösa, och jag hoppas att vi ska göra det, säger kommunalrådet.

Även frågan om bredband i skärgården är viktig, anser Karl Petersen.

– Den handlar också om demokrati och är egentligen lika självklar som telefonen och televisionen en gång var.

– För att vi ska lyckas i våra ansträngningar är det viktigt att vi har goda kontakter med bland annat människorna som bor på Hindersön. Genom hembygdsföreningen får vi politiker kännedom om problemen och om framtidshoppet, säger kommunalrådet.

Idéer och motstånd

– Vi ska ta goda förslag på allvar och ansvara för att skapa resurser. Men till sist är det dock medborgarna själva som ska förverkliga sina drömmar.

– Goda idéer och hårt motstånd brukar ge ett bra resultat, säger kommunalrådet Karl Petersen.

Ett fördjupat skärgårdsliv

Imitten av 1980-talet hade den pågående landhöjningen gjort den västra och norra infarten till Hindersöns hamnar i Västisund och Norrisund för grunda för att säker sjöfart. Vid lågvatten var djupet bara omkring en halvmetre i de grundaste områdena. Då föddes tanken på en grundlig fördjupning.

Bildade förening

En av de drivande krafterna var Hardy Andersson. Han tog initiativet till att bilda en förening för att genomföra projektet. Ett 40-tal boende på Björkönen och Hindersön anslöt sig. Föreningens namn blev Björkönen/Hindersöns farleds- och vägförening (i dag Hindersön Björkönen farledsförening).

Prickad farled vid Porsisundet.

Under Lennart Klefboms ordförandeskap tog projektet fart och vintern 1990-1991 muddrade Luleå Schakt AB en sträcka på drygt 1 200 meter till ett djup av två meter.

Fördjupningen av farleden utfördes

på fyra ställen, i Skagssundet, i Porsisundet, vid Holmberget och i Lappövikens, vid Björköstenen.

Projektet kostade 1,2 miljoner kronor. Föreningens medlemmar satsade 200 000, övriga medel kom från länsstyrelsen i Norrbotten och från Luleå kommun.

Nya planer

Farleden underhålls av farledsföreningen och fritidsförvaltningens skärgårdsgrupp. Den är försedd med enlinjer och prickar samt är inritad på kommunens sjökort över Luleå skärgård. Farledsföreningen har i dag 41 medlemmar. Styrelsen i föreningen utreder nu möjligheten till ytterligare fördjupa farleden och därmed ett fördjupat skärgårdsliv.